

Մաշտոցի Արձագանգ

Հայաստանեայց Եկեղեցույ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ

Այս թիւով...

Խմբագրական՝

Որպէսզի Հայերէնը շնեցնի... Էջ 2

Թարգմանչաց, Հայ գրչութեան կերպրոցներ, Գրիգոր Նարեկացի, Ներսէս Շնորհալի, Գիւտ խաչի. Հոկտեմբեր ամսուան բացատրական բառարան:

Էջ 3-4

Դաս, զանգ եւ եղեմ. եկեղեցական բառարան: Էջ 5

Մարդու Որդիին գալուստը. խօսքն Աստուծոյ: Էջ 6

Հայաստանեայց եկեղեցին, հարցումներով, պատասխաններով: Էջ 6

Քրիստոսի նմանիլ խաղաղասէր մարդ ըլլալով: Էջ 7

Աստուածաշունչը մանուկներու համար. սերմնացանին առակը: Էջ 8-9-10

Եզակի գիրեր: Էջ 11

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը: Էջ 12-13-14-15

Կարճ լուրեր Կիրակնօրեայէն: Էջ 16

Հոկտեմբեր 2007

ԺԵ տարի- թիւ 2

Եթէ հաւատաք, ինչ որ
աղօթքով խնդրէք՝ պիտի
ստանաք:

Մատթէոս 21.22

Հաւատք

Կրօն

Եկեղեցի

Լեզու

Մշակույթ

Խմբագրական

Որպեսզի Հայերենը չմեռնի...

Ասկէ տասնըվեց դարեր առաջ, 405 թուին, ծնունդ կ'առնէր հայերէն այբուբենը: Այդ օրերուն, Հայաստանի մէջ հայերու խօսակցական լեզուն արդէն իսկ Հայերէնն էր, բայց Հայերէն լեզուով գրելու համար հայերէնի յատուկ հնչիւններ ունեցող գիրքեր պէտք էին: Հաւանաբար կարելի էր որ Մեսրոպ Մաշտոց այլ տարբերակ մը գտներ ուր յունարէն գիրերը գործածելով Հայերէնը գրի առներ: Սակայն մի քանի տարրեր խթանեցին Մեսրոպ Մաշտոցը որ ստեղծէր մեր ժողովուրդի գործածած հնչիւններուն իւրայատուկ կերպով համապատասխանող գիրք՝ հայերէն տառերը: Յստակ էր որ առաջին հերթին այս գիրքերը պիտի գործածուէին Աստուածաշունչի թարգմանութեան համար, աշխատանք մը որմով ազգասէր թագաւոր մը, բարի հովիտի նման կաթողիկոս մը եւ անոնց համայն ժողովուրդը իրենց լաւագոյնը կը միտէին ու կը փափաքէին նուիրել Աստուծոյ:

Լեզուները մեր կեանքերուն նման կը ծնին, պատանեկութիւն եւ երիտասարդութիւն կ'ունենան, կը ծերանան ապա կը մեռնին: Լեզու մը երիտասարդ է երբ կը յաջողի նորագոյն արուեստագիտութիւններու (technology) հետ քայլ պահել: փոխադարձաբար, նորոգուող ու յառաջդիմող արուեստագիտութիւնը իր կարգին, կ'օգնէ որ լեզուները ծաւալին ու զարգանան: Այսպէս է օրինակը 15-րդ դարուն Կիւթէմպըրկի տպագրութեան գիւտը, զորս մենք՝ հայերս կրցանք լիօրէն օգտագործել իբր մեր լեզուի տարածման ու անման միջոց, որովհետեւ ունէինք մեզի յատուկ գիր եւ այբուբեն: Այլ օրինակ մըն է համացանցի աննախընթաց յառաջխաղացքը ու արդի կեանքի իբրեւ անբաժան մէկ մասնիկ դառնալը, զորս անգամ մը եւս մենք՝ հայերս կը յաջողինք օգտագործել շնորհիւ մեր լեզուին յատուկ այբուբենի գոյութեան:

Հայերէնը, Հայաստանի հանրապետութեան սահմաններէն ներս պետական լեզու է, կը գործածուի եւ համեմատաբար աշխույժ կը համարուի: Սփիւռքի տարածքին սակայն, մեր լեզուին կացութիւնը բոլորովին ուրիշ է: Այսպէս, հայերէնը Հիւսիս Ամերիկայի որոշ շրջաններու մէջ մահամերձ կարելի է նկատել, իսկ ուրիշ տեղերու մէջ ճգնաժամային վիճակի մէջ:

Մեզմէ իւրաքանչիւրին պարտականութիւնն է Հայերէն լեզուն ողջ պահելը. եւ այդ ամենէն պարզ ու դիւրին ձեւով, այսինքն զայն գործածելով մեր առօրեային մէջ: Հայերէն խօսինք, կարելի եղած չափով մաքուր անաղարտ հայերէն, երբ կը խօսինք իրարու հետ: Հայերէն գիրքով կարդանք, ըլլան անոնք գիրքեր, համացանցի էջեր, օրաթերթեր, ամսաթերթեր... Հայերէն գրենք, հայերէն տառերով հաղորդակցինք, ըլլայ այդ թուղթի, համակարգիչի թէ համացանցի պատահաններուն վրայ: Վերջապէս, իմաստալից ձեւով յիշատակենք Թարգմանչաց տօնը, կարդալով Աստուածաշունչը, որուն թարգմանութեան համար յատկապէս հայերէն գիրքերը կեանք առին:

«Մաշտոցի Արձագանգ»-ը, իբրեւ հայերէն լեզուով տպուող ու սփռուող ամսաթերթ, 15-րդ տարուան մը համար եւս կը վերանորոգէ իր հաւատարմութեան ուխտը մեր սուրբ թարգմանիչներուն հանդէպ, ամէն ճիգ ի գործ դնելով որպէսզի Հայերէնը մնայ կայտառ եւ արդիական:

«Մաշտոցի Արձագանգ» Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ: Խմբագիր՝ Շաղիկ Թորիկեան-Պոյաճեան
Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի կամաւոր խմբակը
Ուսուցիչներ՝ Վերժին Գիւլթանճեան, Թամար Գիզիրեան, Յամիկ Նաճարեան, Գարոլ Մանուկեան, Շողիկ Նաճարեան, Աշխէն Իշխանեան, Յամիկ Գանաճեան: Տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեան

Սեպտեմբեր ամսուան բացատրական տօնացոյց

Հոկտեմբեր 13

Թարգմանիչներու տօն

Հայ գիրերու գիւտէն ետք ծնունդ առաւ թարգմանչաց շարժումը որուն առաջին եւ գերագոյն նպատակն էր Աստուածաշունչը թարգմանել հայերէնի եւ եկեղեցական ծէսերը հայացնել:

Թարգմանիչ անուան տակ ծանօթ են հայ գիրերու հեղինակ Մեսրոպ Մաշտոցի եւ հայոց կաթողիկոս Սահակ Ա. Պարթեւի շուրջ հաւաքուած 100 սաները, որոնք անմիջական աշակերտները եղած են անոնց: Իսկ այս աշակերտներու աշակերտները իրենց կարգին կոչուած են «կրտսեր թարգմանիչներ»:

Հայաստանեայց եկեղեցին Թարգմանչաց օրը կը տօնէ վեց գլխաւոր թարգմանիչներու յիշատակը որոնք են, Մեսրոպ Մաշտոցի գլխաւորութեամբ, Եղիշէ Պատմիչ «Ե. դար», Դաւիթ Անյաղթ «Զ. դար», Մովսէս Քերթող «Է. դար» Գրիգոր Նարեկացի «Ժ. դար» եւ Ներսես Շնորհալի «ԺԲ. դար»: Այս տարի Թարգմանչացը կը տօնենք Հոկտեմբեր 13-ին:

Սանահին

Հիմնուած Աշոտ Գ. Ողորմած թագաւորի կողմէն 966-ին: Ժ-ԺԱ դարերուն եղէր է կարեւոր մշակութային կեդրոն, ունեցեր է բարձրագոյն դպրոց եւ գրադարան: ԺԱ-ԺԳ դարերուն, տարբեր շինութիւններով, դարձեր է համալիր:

Հաղբատ

Ժ-ԺԳ դարերու Հայաստանի խոշոր վանական կեդրոններէն: Հիմնդրուած Աբաս Բագրատունի թագաւորին կողմէ 928-951թ: Գլխաւոր տաճարը՝ Ս. Նշանը, կառուցուեր է 967-991թ Խոսրովանոյշ թագուհիի եւ անոր որդիներուն կողմէ:

Հայ Գրչութեան կեդրոնները

Հայ գրչութեան առաջին կեդրոնը Վաղարշապատն է: Այստեղ Հինգերորդ դարէն սկսեալ գրուած, ընդօրինակուած եւ Հայաստանի տարբեր կողմերը դրկուած են հայերէն ձեռագիրներ: Ասոնք իրենց կարգին կրկին ընդօրինակուելով բազմացուած են գրչութեան նոր կեդրոններու մէջ:

Միջնադարեան Հայաստանի մէջ եղած են աւելի քան 1500 գրչութեան կեդրոններ, որոնք գործած են տարբեր ժամանակներու մէջ եւ ունեցած տարբեր ընդգրկումներ:

Առաւել նշանաւոր էին

Վաղարշապատի, Սիւնեաց, Անձեւացեաց, Տաթեւի, Վարազի, Նարեկի, Հաղբատի, Սանահինի եւ այլ գրչութեան կեդրոնները:

Գրիգոր Նարեկացի

Բանաստեղծ, երաժիշտ, հայ առաքելական եկեղեցույ տօնելի սուրբերէն: Անոր ամենէն աւելի ծանօթ ստեղծագործութիւնն է «Մատեան Ողբերգութեան»ը, որ աւելի հանրածանօթ է իբր «Նարեկ» աղօթագիրք:

Նարեկացիի «Մատեան Ողբերգութեան»-ը հրատարակուած է գրաբար, աշխարհաբար՝ արեւելահայերէն եւ արեւմտահայերէն եւ թարգմանուած է բազմաթիւ լեզուներու ինչպէս ֆրանսերէն, անգլերէն, պարսկերէն, իտալերէն, գերմաներէն, սպաներէն: Հետաքրքրական է նաեւ թէ նոյն այս գլուխ գործոցի գրչագիր ընդօրինակութիւններէն մեզի հասած է 150-էն աւելի օրինակներ:

Հոկտեմբեր 28՝ Գիւտ Խաչի

Քրիստոնէական տօներու մէջ յատուկ տեղ կը գրաւէ Գիւտ Խաչի տօնը: 313 թուին, Միլանոյի հրովարտակով, երբ քրիստոնէաներուն արտօնուեցաւ ազատօրէն պաշտել նոր կրօնը, քրիստոնէութիւնը, Երուսաղէմը դարձաւ քրիստոնէաներուն ուխտավայրը: Աշխարհի չորս կողմէն քրիստոնէաներ ուխտի կ'երթային Երուսաղէմ:

326 թուին, այս ուխտաւորներուն մէջ էր նաեւ Կոստանդինոս կայսեր մայրը, Հեղինէ թագուհին: Ան կ'ուզէր գտնել Յիսուսի խաչափայտը որ կորսուած էր: Ուստի, ան բարձրացաւ Գողգոթա լեռը: Այդ ժամանակ Գողգոթան կը գործածուէր իբրեւ աղբատեղի:

Հեղինէ թագուհին պեղել կու տայ այն տեղը ուր կ'ենթադրէին որ պիտի գտնեն Յիսուսի խաչափայտը: Անոր ենթադրութիւնը ճիշդ դուրս կու գայ եւ փորուած տեղէն ի յայտ կու գան երեք խաչափայտեր: Որպէսզի գիտնան թէ ո՞րն է Յիսուսի խաչափայտը, իւրաքանչիւրը առանձնաբար կը դնեն մեռած մանուկի մը դիակին վրայ: Երբ Յիսուսի խաչափայտը կը մօտեցնեն մանուկին, ան յարութիւն կ'առնէ: Այսպիսով կը գիտցուի Յիսուսի խաչափայտը, որ հետագային փոքր մասերու կը վերածեն ու կը բաժնեն եկեղեցիներուն:

Ներսէս Ընորհալի

Ամենայն հայոց կաթողիկոս Ներսէս Դ. Կլայեցի, կոչուէր է «Ընորհալի» իր բացառիկ գիտութեան, առաքինի վարքին համապատասխան: Ան կրած է նաեւ բազմաթիւ այլ որակաւորներ, որոնցմէ են «Երկրորդ լուսաւորիչ», «Եռամեծ վարդապետ», «Երանաշնորհ սուրբ», «համահրեշտակ», եւայլն:

Ներսէս Ընորհալիի հոգեւոր բանաստեղծութիւնները թիւով շատ են: Անոնցմէ ամենէն աւելի ծանօթ է «Հաւատով խոստովանիմ» աղօթքը, որ 24 տուներէ բաղկացած գեղեցիկ բանաստեղծութիւն մը կարելի է համարել: Այս տուներէն իւրաքանչիւրը կը վերագրուի օրուան 24 ժամերէն իւրաքանչիւրին, ու պարզ բայց նոյն ատեն խորաթափանց աղօթք մըն է: Ահա անոր առաջին երկու համարները.-

«Հաւատքով կը խոստովանիմ ու կ'երկրպագեմ Քեզի՝ Հայր եւ Որդի եւ Սուրբ Հոգի, անեղ եւ անմահ բնութիւն, արարիչը հրեշտակներուն, մարդոց եւ բոլոր արարածներուն. ողորմէ՛ Քու արարածներուդ եւ ինձի՛ բազմամեղիս:

Հաւատքով կը խոստովանիմ ու կ'երկրպագեմ քեզի, անբաժանելի՛ լոյս, միասնական Սուրբ Երրորդութիւն եւ մէկ Աստուածութիւն, արարիչ լոյսի եւ հալածող խաւարի, հալածէ՛ իմ հոգիէս մեղքի եւ անգիտութեան խաւարը, եւ լուսաւորէ՛ միտքս, որ այս պահուս Քեզի հաճելի ձեռով աղօթեմ եւ Քեզմէ ընդունիմ իմ խնդրանքներս. եւ ողորմէ՛ Քու արարածներուդ եւ ինձի՛ բազմամեղիս:»

Եկեղեցական բառարան

Դաս Դ Դ

Դաս կը կոչուի եկեղեցիէն ներս գտնուող այն բաժինը որ կը գտնուի խորանին առջեւ, անկէ մէկ յարկ ցած սակայն եկեղեցւոյ ընդհանուր սրահէն մէկ քայլ բարձր ու ընդհանրապէս ցանկապատով մը անկէ բաժնուած:

Դասէն ներս կը կենան դպիրները, որոնք կը մասնակցին եկեղեցական արարողութիւններուն, կը կոչուին «դպրաց դաս»:

Գլով հաւատացեալ ժողովուրդին, անոնք միայն հաղորդութիւն ստանալու համար կրնան դասի սահմաններէն ներս անցնիլ: Աւանդութեան համաձայն, կը պահանջուի կիներէն որ երբ դաս բարձրանան իրենց գլուխները քօղերով ծածկեն:

Զ Զ

Զանգ

Իւրաքանչիւր եկեղեցի օժտուած է զանգակատունով մը որուն մէջ կը ղօղանջեն զանգեր, հաւատացեալները հրաիրելու համար դէպի եկեղեցի կամ ժամ: Դէպի ժամ կանչելու այս իմաստին համաձայն, այն անձը որ եկեղեցւոյ զանգերը կը հնչեցնէ կը կոչուի «ժամկոչ»: Եկեղեցւոյ զանգերու ղօղանջը կը խորհրդանշէ երկու երեսոյթներ. -

Նախ եւ առաջ Աստուծոյ փառքը ապա անեղ Դատաստանի օրուան ազդեցիկ եւ զգուշացնող ձայնը:

Ե Ե

Եդեմ

Եդեմ կը նշանակէ հեշտութիւն, երանութիւն, դրախտ, բարիքի պարտէզ: Ըստ եկեղեցական հասկացողութեան, եդեմի մէջ ապրած են Աստուծոյ ստեղծած առաջին էակները, Ադամն ու Եւան, մինչեւ որ անոնք մեղանշեն ու դուրս դրուին դրախտէն:

Ըստ աւանդութեան, եդեմէն դուրս կու գայ գետ մը պարտէզը ջրելու համար, ապա կը բաժնուի չորս մասերու. -

Փխոն, Գեհոն, Տիգրիս, Եփրատ: Ըստ եկեղեցւոյ հաւատամքին, այս չորս գետերը իրենց կարգին կը խորհրդանշեն չորս առաքինութիւններ որոնցմով օժտուած էր մարդը իր ստեղծման պահուն:

Եդեմ բառէն ծագում կ'առնեն այլ բառեր ինչպէս «Եդեմական», «Եդեմատունկ», «Եդեմահին», «Եդեմարուխ»:

Կենաց ծառը
պ ա տ կ ե թ ո ղ
լուսանցազարդ

Երեւան, ձեռ. 5786, էջ 4ա,
Արքունիական
աւետարան 1336թ
ծաղկող՝
Սարգիս Պիծակ

Խօսքն Աստուծոյ

Մարդու Որդիին գալուստը

- Այդ օրերուն, այդ նեղութենէն ետք՝ արեւը պիտի խաւարի եւ լուսինը այլեւս պիտի չփայլի. երկինքէն աստղերը պիտի իյնան եւ երկնային մարմինները պիտի սասանին: Այն ատեն պիտի տեսնեն Մարդու Որդին, որ կու գայ ամպերու վրայ՝ մեծ զօրութեամբ եւ փառքով: Այն ատեն իր հրեշտակները պիտի դրկէ, որպէսզի աշխարհի չորս կողմերէն իր ընտրեալները հաւաքեն, աշխարհի մէկ ծայրէն մինչեւ միւս ծայրը:

Թող թզենին ձեզի օրինակ ըլլայ: Երբ անոր ճիւղերը հետզհետէ կը կակուղնան եւ տերեւ կ'արձակեն, գիտէք թէ ամառը մօտ է: Նոյնպէս ալ, երբ տեսնէք որ ըսածներս կը կատարուին, գիտցէք թէ Մարդու Որդիին գալուստը մօտ է եւ արդէն հասնելու վրայ: Վատահ եղէք, որ այս սերունդը չանցած՝ ասոնք բոլորը պիտի պատահին: Նոյնիսկ եթէ երկինքն ու երկիրը անհետանան, խօսքերս պիտի չանհետանան:

Հայաստանեայց եկեղեցին հարցումներով, պատասխաններով

Հայ եկեղեցիէն ներս ի՞նչ գիրքեր կը գործածուին:

Հայաստանեայց եկեղեցին կը գործածէ Աւետարան, ժամագիրք, Մաշտոց, պատարագամատոյց, շարակնոց, տօնացոյց, տաղարան, ծիսարան, Յայսմաուրք, ճաշոց:

Ի՞նչ է խորհուրդը:

Խորհուրդը Քրիստոսի կողմէ հաստատուած սրբարար արարողութիւն մըն է որուն միջոցաւ կ'ընդունինք Ատուածային շնորհները:

Սուրբ Պատարագի ընթացքին ինչպէ՞ս գիրար կ'ողջունենք:

Ողջոյն տուող հաւատացեալը կ'ըսէ.-

«Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ»:

Ողջոյն ստացողը կը պատասխանէ.-

«Օրհնեալ է յայտնութիւնն Քրիստոսի»

Քրիստոսի նմանիլ . . . խաղաղասէր մարդ ըլլալով

Նախ դուն քեզ պահէ խաղաղութեան մէջ եւ այն ատեն կրնաս ամէնուն
խաղաղութիւն հաղորդել:

Խաղաղասէր մարդը աւելի օգտակար է քան գիտնականը: Բուն մարդը բարին կը
փոխէ չարի, դիւրաւ կը հաւատայ չարին: Բայց մարդը խաղաղասէր եւ բարի, ամէն ինչ
կը տանի բարիին:

Ան որ հաստատ է խաղաղութեան մէջ, չունի կասկած ոչ մէկու մասին, բայց մարդը
մտահոգ եւ դժգոհ, կը յուզուի տարակոյսներէն, ինքը չունի հանգիստ եւ չի թողուր որ
ուրիշները հանգչին:

Յաճախ կ'ըսէ ինչ որ պէտք չէր ըսել եւ չ'ըներ ինչ որ պարտաւոր է ընել:

Ուշադիր է ուրիշներու պարտականութեան, կ'անտեսէ իր պարտականութիւնները:

Բայց դուն եղի՛ր նախ նախանձախնդիր քու անձիդ հանդէպ, եւ ապա եռանդ
կրնաս արդարութեամբ ծաւալել դէպի մերձաւորդ:

Դուն լաւ գիտես քու գործերդ զարդարել եւ արդարացնել եւ չես ուզեր ընդունիլ
արդարացումն ուրիշին:

Աւելի արդար պիտի ըլլար եթէ մեղադրէիր դուն քեզ եւ արդարացնէիր քու
եղբայրդ:

Եթէ կ'ուզես որ հանդուրժեն քեզի, դուն ալ հանդուրժէ ուրիշներուն: Տէս թէ
տակաւին ո՛րքան հեռու ես ճշմարիտ եղբայրասիրութենէն եւ խոնարհութենէն որ երբեք չի
զայրանար եւ չի բարկանար եթէ ոչ ինքն իր դէմ:

Մեծ արժանիք չէ ապրիլ բարի եւ հեզահամբոյր մարդոց հետ, որովհետեւ ասիկա
հաճելի է ամէնուն, իւրաքանչիւրը կը սիրէ իր հանգիստը, կը համակրի անոր որ
համակարծիք է իրեն:

Բայց ապրիլ խաղաղութեան մէջ մարդոց հետ որ բիրտ են, վարքով մոլար,
անկարգ եւ կամ կը հակառակին մեզի, մեծ շնորհք մըն է, արի առաքինութիւն՝ արժանի
գովասանքի:

Աստուածաշունչը մանուկներու համար Հինգ հազարին կերակրումը

Առաքեալները վերադարձան եւ ի՛նչ որ ըրած էին՝ պատմեցին Յիսուսի: Յիսուս զանոնք առաւ եւ քաշուեցաւ Բեթսայիդա քաղաքին մօտիկ ամալի վայր մը:

Փողովուրդը երբ գիտցաւ՝ հետեւեցաւ իրեն: Յիսուս ընդունեց զանոնք եւ սկսաւ անոնց քարոզել Աստուծոյ արքայութեան մասին: Իսկ անոնք որոնք բժշկութեան պէտք ունէին՝ բժշկեց:

Երբ օրը կ'հրիկնանար, տասներկու աշակերտները մօտեցան Յիսուսի եւ ըսին.

- Արձակէ՛ ժողովուրդը որպէսզի երթան շրջակայ գիւղերն ու ագարակները, հանգչին եւ ուտելիք գտնեն, որովհետեւ հոս ամայի տեղ ենք:

Յիսուս անոնց ըսաւ.

- Դո՛ւք տուէք անոնց ուտելիքը:

Անոնք ըսին.

- Ամբողջ մեր ունեցածը հինգ հաց եւ երկու ձուկ է. բայց եթէ կ'ուզես՝ կ'երթանք ժողովուրդին համար բաւականաչափ կերակուր կը գնենք:

Որովհետեւ շուրջ հինգ հազար մարդ կ'ար: Յիսուս աշակերտներուն ըսաւ.

- Նստեցուցէք զանոնք յիսունական հոգիոց խումբերով:

Անոնք կատարեցին հրահանգը եւ նստեցուցին բոլորն ալ:

Ապա Յիսուս առաւ հինգ հացը եւ երկու ձուկը, աչքերը երկինք բարձրացուց, օրհնեց, կտրեց եւ աշակերտներուն տուաւ՝ որ բաժնեն ժողովուրդին: Բոլորն ալ կերան ու կշտացան, եւ աշակերտները աւելցած կտորները հաւաքելով, տասներկու սակառ լեցուցին:

Անոնք որոնք կը հաւատան ու վստահին Աստուծոյ, առատօրէն պիտի վայելեն Անոր պարգեւած շնորհներն ու բարիքները:

Եզակի գիրեր

Հայերեն գիրերով Sudoku

գ	բ	դ	ը	ա	ե	զ	է	թ
է	ա	ե	թ	զ	դ	գ	բ	ը
թ	զ	ը	է	գ	բ	ե	ա	դ
ա	դ	գ	ե	է	զ	թ	ը	բ
ը	ե	թ	բ	դ	ա	է	զ	զ
բ	է	զ	զ	թ	ը	դ	ե	ա
դ	ը	բ	զ	ե	գ	ա	թ	է
զ	զ	է	ա	ը	թ	բ	դ	ե
ե	թ	ա	դ	բ	է	ը	զ	զ

Նախորդ «Եզակի գիրեր» ուն լուծումը

	ը		ե	թ	զ	է		
ե					է		դ	զ
զ	է	բ	ա					
է				ա		դ	զ	
բ			թ		ե		է	
	ա	թ		է				բ
					զ	ը	ա	դ
ա	զ		դ					զ
		զ	բ	ե			թ	

Ամբողջացուր քառակուսիները գործածելով ա, բ, գ, դ, ե, զ, է, ը, թ գիրերը պայմանաւ որ միայն մէկ անգամ գործածես իւրաքանչիւր գիր իւրաքանչիւր՝

- հորիզոնական գիծի վրայ,
- ուղղահայեաց գիծի վրայ եւ
- ինեակ քառակուսիի մէջ

ՌՐԵ Է ՃԻՉԴ պատասխանը

Սեպտեմբեր ամսուան պատասխանները

Մանկապարտէզի անկիւն
Յիսուս, մանուկները, արգելք,
այդպիսիներուն, արքայութիւնը

Նախակրթարան Ա. Բ. Գ. անկիւն

1. բ. 1929
2. դ. 1980
3. գ. 15
4. գ. ուստի ոեւէ բանի կարօտ պիտի չմնամ
5. դ. Խաչվերաց
6. բ. Ս. Գէորգ
7. Գողգոթա
8. գ. 30
9. սաներն, լուսածին, նախնեաց:
10. անխողով, արի, հաւատաւոր, ցանկալի:

Նախակրթարան Դ. Ե. Զ. անկիւն

1. բ. Արամ Ա. Կաթողիկոս
2. դ. Գարեգին Բ. Կաթողիկոս
3. գ. սէրը

4. գ. Հինգշաբթի
5. բ. յայտնութիւնը Քրիստոսի
6. դ. քշոց
7. ա. ողջոյնի ընթացքին
8. գ. Շարական
9. բ. Խաչվերաց
10. ա. Համբարձում

Երկրորդականի անկիւն

1. բ. Արամ Ա. Կաթողիկոս
2. դ. Գարեգին Բ. Կաթողիկոս
3. ա. ամբարիշտ մարդոց խորհուրդին չի հետեւիր
4. սրտովդ, հոգիովդ, մտքովդ
5. գ. յարութիւնը Քրիստոսի
6. ա. սկիհ
7. բ. Յայտնութիւն
8. գ. Շարական
9. բ. Խաչվերաց
10. բ. կը գոցուի

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտեզի անկիւն

Ամբողջացո՛ւր ըստ Ղուկասի Աւետարանին 9.12-13
կ'իրիկնանար, Արձակէ՛, գտնեն, ամալի, ուտելիքը,
ձուկ, հաց, բաւականաչափ
Երբ օրը -----, տասներկու աշակերտները
մօտեցան Յիսուսի եւ ըսին.

- ----- ժողովուրդը, որպէսզի երթան շրջակայ
գիւղերն ու ագարակները, հանգչին եւ ուտելիք -----,
որովհետեւ հոս ----- տեղ ենք:

Յիսուս անոնց ըսաւ.

- Դո՛ւք տուէք անոնց -----:

Անոնք ըսին.

- Ամբողջ մեր ունեցածը հինգ ----- եւ երկու ----- է.
բայց եթէ կ'ուզես, կ'երթանք ժողովուրդին համար
----- կերակուր կը գնենք:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

1.- Ո՞ր տարին տեղի ունեցաւ հայ գիրերու գիտը:

- ա.- 301
- բ.- 405
- գ.- 451
- դ.- 1

- ա.- Եղիշէ Պատմիչ
- բ.- Դաւիթ Անյաղթ
- գ.- Մովսէս Քերթող
- դ.- Գրիգոր Նարեկացի

2.- Ո՞ր գիրքը առաջին անգամ հայերէնի թարգմանուեցաւ:

- ա.- մեր հայերէնի գիրքը
- բ.- կարմիր գլխարկիկը
- գ.- Աստուածաշունչը
- դ.- Յայսմաուրքը

7.- Պատարագի ընթացքին, դպիրները Եկեղեցույ հետեւեալ բաժիններէն որո՞ւն մէջ կը կենան:

- ա.- Գաւիթ
- բ.- Խորան
- գ.- Դաս
- դ.- Սրահ

3.- Ո՞վ ստեղծեց հայ Գիրերը:

Սուրբ Մ-----g

8.- Դրախտի պարտէզը կը կոչուի նաեւ:

Ե-----ի պարտէզ

4.- Ո՞ր էր հայ գրչութեան առաջին կեդրոնը:

Վ-----տ

9.- Յիսուս ի՞նչ չափի ճաշով կերակրեց 5,000 ը:

5.- Ո՞վ է այն Սուրբ թարգմանիչը որ գրած է «Հաւատով Խոստովանիմ»ը:

- ա.- 5 հաց եւ երկու ձուկ
- բ.- 5 ձուկ եւ երկու հաց
- գ.- 5 հաց եւ հինգ ձուկ
- դ.- 2 հաց եւ երկու ձուկ

- ա.- Եղիշէ Պատմիչ
- բ.- Դաւիթ Անյաղթ
- գ.- Մովսէս Քերթող
- դ.- Ներսէս Շնորհալի

10.- Քանի՞ կողով ճաշ աւելցաւ:

- ա.- 2
- բ.- 5
- գ.- 12
- դ.- 5,000

6.- Ո՞վ է այն Սուրբ թարգմանիչը որ գրած է «Նարեկ»ը:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Դ. Ե. եւ Զ. դասարաններու անկիւն

1.- Ո՞ր տարին տեղի ունեցաւ հայ գիրերու գիւտը:

- ա.- 301
- բ.- 405
- գ.- 451
- դ.- 1

2.- Յիսուսի ո՞ր հրաշքը յիշուած է 4 Աւետարաններուն մէջ:

- ա.- Հինգ հազարին կերակրումը
- բ.- փոթորիկին եւ ալեկոծութեան հանդարտիլը
- գ.- Կանայի հարսնիքին՝ ջուրը գինիի փոխելը
- դ.- Յայրոսի աղջկան յարութիւնը

3.- Հետեւեալներէն ո՞վ Սուրբ թարգմանիչներուն մաս չի կազմեր:

- ա.- Եղիշէ
- բ.- Ներսէս Ընորհալի
- գ.- Դաւիթ Անյաղթ
- դ.- Թորոս Ռոսլին

4.- Գրէ՛ հայերէնի թարգմանուած առաջին նախադասութիւնը

Ճ----- զ----- եւ
 գ-----
 իմանալ զ----- հ-----

5.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք Գիւտ Խաչին:

6.- Ի՞նչ կը նշանակէ «Փութանակի թարգմանութիւն»:

- ա.- Ուշադիր թարգմանութիւն
- բ.- Կարճ թարգմանութիւն
- գ.- Աճապարանքով եղած թարգմանութիւն
- դ.- Ասորերէնէ թարգմանութիւն

7.- Սուրբ Ներսէս Կլայեցի կաթողիկոսը Ո՞ր հանրաժանօթ աղօթքը գրած է որ կը բաղկանայ 24 տուներէ:

8.- Հին կտակարանի ո՞ր գիրքով է որ Սուրբ թարգմանիչները սկսան Աստուածաշունչը թարգմանել:

- ա.- Սաղմոս
- բ.- Առակներ
- գ.- Ժողովող
- դ.- Ծննդոց

9.- Ամբողջացո՛ւր հետեւեալ Սուրբ թարգմանիչներուն անունները:

- ա.- ----- Անյաղթ
- բ.- ----- Քերթող

10.- Ծաբթուան ո՞ր օրուան կը զուգադիպի Թարգմանչացը:

- ա.- Երկուշաբթի
- բ.- Չորեքշաբթի
- գ.- Ուրբաթ
- դ.- Ծաբաթ

**Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն**

1.- Ո՞ր տարին տեղի ունեցաւ Հայ գիրերու գիւտը:

- ա.- 301
- բ.- 405
- գ.- 415
- դ.- 451

2.- Ո՞ր տարին տեղի ունեցաւ Քրիստոսի Խաչին գիւտը:

- ա.- 301
- բ.- 351
- գ.- 326
- դ.- 381

3.- Ո՞ր Աւետարաններուն մէջ կը կարդանք Հինգ հազարին Կերակրումի հրաշքին մասին: Թուել բոլորը:

4.- Հայաստանի ո՞ր մարզին մէջ կը գտնուի Վաղարշապատը:

5.- Թուէ՛ 6 Սուրբ Թարգմանիչները որոնց տօնը ամէն տարի կը տօնենք Հոկտեմբեր ամսուան ընթացքին:

- ա. -----
- բ. -----
- գ. -----
- դ. -----
- ե. -----
- զ. -----

6.- 6 Սուրբ Թարգմանիչներէն ո՞ր երկուքը 5րդ դարու թարգմանիչներու խումբին կը պատկանին:

- ա. -----
- բ. -----

7.- Ո՞ր քաղաքն է հայ գրչութեան առաջին կեդրոնը:

8.- Ո՞ր սուրբ թարգմանիչն է «Մատեան Ողբերգութեան» հեղինակը:

9.- Ո՞ր սուրբ թարգմանիչն է «Հաւատով Խոստովանիմ» աղօթքին հեղինակը:

10.- Որոնք են Եդեսի գետին 4 բաժանումները:

- ա. -----
- բ. -----
- գ. -----
- դ. -----

Կարճ լուրեր Կիրակնօրեայէն

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»Ի

ճերկայ եւ ճախկին թիւերը կը գտնուին ճաեւ համացանցի վրայ հետեւեալ հասցէով
www.sourphagop.org/mashdots

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Սեպտեմբեր ամսուան պատասխանները եւ մասնակցողները

Մանկապարտէզ

Հրակ Պանքեան, Լիլի Չինչինեան, Սելենա Կարապետեան, Ալիս Մելքեան, Սահակ Մելքեան, Յակոբ Քեպօանճեան, Անդրանիկ Նասոյեան

Անսխալ պատասխանողներ

Տանիէլ Տօնապետեան, Լորա Տօնապետեան

Նախակրթարան Ա.Բ. Գ. անկիւն

Փաթիլ Կարապետեան, Քրիսթօֆըր Արմուրլու, Սեակ Դաւիթեան, Կլօրիա Կարապետեան, Խշիշեան Արշակ, Խշիշեան Ռիթա, Քարինա Քիւփելեան, Ճեսիքա Մաթոսեան:

Անսխալ պատասխանողներ

Սեակ Պապիկեան, Մհեր Պանքեան

Նախակրթարան Դ.Ե.Զ. անկիւն

Արազ Գեպօանճեան, Կասիա Արմուրլու, Ալէք Կարապետեան, Մհեր Մաթոսեան, Սեւան Մելքեան, Նանոր Քիւփելեան, Ներսէս Նասոյեան, Լորի Չինչինեան, Կարինէ Կարապետեան, Սերժ Դաւիթեան, Նանար Եագուպեան:

Անսխալ պատասխանողներ

Առէն Պապիկեան, Դալար Գեպօանճեան

Երկրորդականի անկիւն

Ռոզալին Չինչինեան, Հրայր Մաթոսեան, Գրիգոր Մաթոսեան, Սեդրակ Մամիրոյեան, Լորա Սարիմանուկեան